

Nro. 52.

A' FELS. CSÀSZÀRNAK ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÛL.

*Indult Bétsböl, Kedden. December 27-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

A' tegnap esett ditső innepet u. m: Sz. István. n a k emlékezetére szenteltetett nagy napot, az ol- vadó lotsos idő mellett is, a' szokásban lévő min- den idvességes ceremoniáknak kegyes megtevésével innepelte a' Felséges Cs. K. Udvar. Több gála- szekerekben, 's a' Német és Magyar testőrző Sere- gektől, és számos fő udvariaktól kísértetve, jelentek meg Fels. Urunk és Afzszonyok 's a' Fő Hertzegek, a' Sz. István' templomában.

Azon gyilkosnak tselekedetét, a' ki itten nem rég a' Izeretőjének szobájába egy pár töltött' pis- tolyval bémenvén, 's az ajtót maga után bezár- ván, az egygyikkel előbb az ágyban fekvő afz-

szonyt, a' másikkal azután önnön magát agyon
lőtte, az Itelőszer megvizsgálta, arra ítélte a'
kettős gyilkosságért a' nevezett bűnöst, hogy a' neve
az akasztófára függesztessen, a' mely is a' múlt pénte-
ken tölthetett bé a' var mellett az úgy nevezett Stu-
benthor előtt lévő glaszin, a' hol egy ezen alkalmatolságra felásatott akasztófán függő fekete táblán, ezek a' szavak olvastak: *Selbstmörder Jakob Kirstein, wegen Meuchelmord.*

Ezen szerentsétlen ember' történetének környü-
állásai közzül, azért is méltó nevezetesen néme-
lyeket megjegyezni, hogy ő is egy új és igen ta-
nító példáját adta, a' sokak között, annak, hogy
a' házasságban élő embereknek másokkal való sze-
relmeskedések, melly kedvetlen következeseket szo-
kott gyakran maga után vonni. Ez, egy felesé-
ges és néhány gyermekű ember lévén, több elzten-
dőkig jó fizetésért szolgált mint komornyik egy
fő udvarban, a' hol, ha magát jól viselendi, né-
hány ezer forintok voltak neki jutalomúl ígértet-
ve, hogy annak idejében adódni fognak; de ő
ezt meg nem gondolván, a' kitsapongás és szeren-
tsétlen szerelmeskedés miatt, a' szolgálatot és ura
kegyelmét elvesztette. Mellianában, mint utazó,
úgy lakott egy vendégfogadóban. Nehány elzten-
döktől fogva társalkodott egy szép és pallérozott,
's a' Cs. K. nemzeti theatromon is több elzten-
dőkig dicsérettel szolgált, özvegy asszonnnyal, a' kit
moltan zabolátlan indulaijának fel áldozott. Az
utolsó Redout előtt hívja az asszont, hogy men-
nyenek egygyütt Redoutba — e' nem ajánlja ma-
gát — azonban külön külön mind ketten elmen-
nek — az asszont a' hában mással látja a' férj-
fi — nem szoll neki semmit — más nap dél felé

hozzá megyen, 's tsendesen aluva találván, úgy agyon lövi, hogy a' golyobis a' fején kereftül menvén, egy fürthaját a' falhoz szegezte. — A' gyilkos' elmaradott özvegyének és árváinak, tsakugyan kirendelte hajdani jó Grófja a' néki ígért penziót.

Spanyol Ország.

Madrid, Nov. 15-dikén. A' Malagai, Nov. 12-dikén indúlt levelek, az ott naponként meghaló emberek' számát ezen hónap' 8 dika előtt, általában 70 re tették. Vannak olyan napok, hogy 90 re is rá megy: holott a' lakosoknak valami fele részek még eleinten elszaladott. Most már senki el nem távozhat többé, mint hogy a' kor-dont formáló katonáság minnyájokat vízfza igazítja. Rettenetes a' bézáródottak' állapotja. Egymáshoz közelíteni sem mervén, minden társasági élet' neme megszűnt köztök. Már egész házak és familiák kihaltak. Tíz beteg közzül, alig marad meg egy. Az első 24 órák alatt úgy öfzfe fonnyadnak, mint a' sárga falevél. Azért is neveztetik ezen nyavalya sárga hidegnek, mivelhogy azok, a' kiket ez elnyom, kevés órák alatt úgy elsárgúlnak, mintha valóságos sárgahidegben vólnának. Ha a' sárgaságot feketehányás követi, márakkór olyan, mintha megtarthatatlánul a' halál' markában vólna az beteg' élete.

Igen ditseretesen írnak ezen szomorú környülállások közöt a' Malagai Dominikánus Klastrom' Muguoz nevü Priorjáról. Az alatta lévő atyák, a' betegeknek látogatása közben ezen nyavalyát magok is elkapván, 's nagy részint elhalván, a' tisztelt Prior neütsak hogy a' betegeket maga sárgalmatosan látogatja, hanem ennekfelette a' templomnak minden ezüftjét s a' Klas-

tromnak felejtövedelmét is, a' Malagai Magistratusnak ajánlotta a' közönséges segedelemre.

Frantzia Respublika.

Köln, Dec. 7 dikén. Bonaparte Lucian ezen napokban váratik ide a' néki adatott Szenátori jofzágba. Szenátori residentziájalefzen a' Pappelsdorfi Kastély, a' Valasztó Fejedelmi vólt múltató-hely. Tselédjei közzül már többek megérkeztek, p. o. szakátsok, 's egyebek. Nagy készülettel jön. Paripákat és hámos lovakat nagy számmal hoz magával. Most előre Bonn városában száll-meg a' Kaiserhof nevü fogadóban, a' hol 23 szobát és 36 ágyat béreltek - ki számára. A' telat. ezenjószágban fogja tölteni.

A' Hollandus és Flandrus tengerpartok mellett, rettenetes rontást tettek a' közelébröl valami 14 napokig kegyetlenkedett szélveszek az olálkodó Anglus hajók között. A' partok körül minden felé szemlélni lehet a' hajódarabokat. — Ép-pen most érkezett a' hír, hogy egy 64 ágyus Anglus hajó, a' mely partjaink mellett evezett, a' nagy szélveszek miatt elfüllyedett légyen, még pedig oly veszedelmesen, hogy tsak egy ember is ki nem menekedhetett rolla.

Schæffer nevü papi személynek nevezetes processussa folyt. le mostanság, Aachen városában, a' mely minden gyenge gondolkodású, a' kitsapongó képzelődéseket a' vallás béli és erköltsi tudomány' útmutatásai fzerént kormányozni nem tudó embereknek, intő példáúll szolgálhat. A' fzerentsétlen, a' kirül szó van, a' Koloniai egyik Filiale templomban szolgált, mint Káplán. Nov. 20. dikán mondatott - ki bünös fejére a' halálos ítélet, minekutánna rá bizonyosodott volna, hogy

Ritter Barbara és Katalin testvéreket, gyilkos kézzel megölte légyen. Mind végig hideg vérrel tagadta tfelekedetét: a' halálos ítéletnek hallására sem rettent meg telyefféggel. Még mingyár a' processus' kezdetén eleibe tették a' tölle megölettetett személyek' ruháiknak véres darabjait, a' mellyek az ő és a' számos halgatók' szemek elöl sokáig el nem vitetvén, mindeneket ifzonyodásra gerjesztettek, tsak Schaeffer nem indúlt fel mostan ezeknek szemlélésére is, holott annak elötte, hogy a' Bírák elött megjelent vólna, sok versben olyan bánkódó szívet mutatott, hogy a' mardosó lelkiesméret miatt tsaknem kétségbe esni látszott. A' processussának femmi környülállásaiból ki nem jött, hogy ezen kívül valaha valami bünt tett vólna. Söt néhány Felső Rénusi Departamentom béli elöljáróktól ditseretes bizonyágleveleket mutatott elő jó maga viselete felöl. Minden jelek szerént úgy látszik, hogy Schaeffer, a' revolútzión időknek elkövetkezésekkel, magát, szegény de fiatal és jó erőben lévő embernek lenni érezvén, 's eleinten ezen zabolátlan idő béli életnek gondolatlan kedvellője lévén, a' newezett afzonszemélyeknél, a' kik szolgálatjok után már egy kevés vagyonra szert tette nek vólt, némünémű segedelmet tanált: söt hogy az egygyiknek azt is megígérte vólna, még pedig írásban, hogy házassági életre fog velle lépni. Változván azonközben időmúltával a' környülállások, midön Schaeffer ezen megyének Püspökjével Aachenbe áltament vólna, az afzsonyok is oda mentek utánna. A' Püspök mindenektől jó híret hallván Schaeffernek, azért vitte vólt el ötöt Aachenbe magával: kinek is 'hát az afzsonyok' jelenléte igen nagy alkal-

matlanságára szolgált, attól tartván, ne talál, ha az ő ezekkel való előbbeni élete ki találna tudódnival, a' közönség és előjárói előtt való betsületét elveszesse ; azt tselekedte tehát, hogy őket egy Aacheni fogadóban titkon tartotta. Egy idő múlva, mint Kaplán Köln várossába hivattatván Schæffer által, a' két afszzonzóságokat is által hívta oda, a' hol ezek naponként terhesítették az ő környülállásait. A' pénze fogyni kezdett, az afszzonyoknak minden nap' enniek kellett adni, 's töllök minden nap' hallani, hogy az ő jövendő bizonyos élelmekről gondólkodjék, szállást fogadjon, &c. Nem tsak a' pedig, hogy naponként alkalmatlanabbak kezdettek lenni a' nyakán, hanem azzal is fenyegették, hogy előjárói előtt az ő vélek való minden ügyesbajos dolgait felfedezik. Ilyen környülállásai voltak a' Szhaëffer nyomorúlt életének, akkór, midön magát a' rettenetes gyilkosságra határozta. A' dolgot meghányaveti — plánumot tsinál — hogy tzéljat el ne hibázza, minden lehető előrevaló vigyázásnak eszközeit elintézi — 's azt, a' múlt Sept. 6 dikán estve a' Deutzi erdőben a' Nassau Usingeni Hertzeg' birtokában, valami bokrok között, minekutánna az afszzonyokat holmi gondólt fogások által oda kitsalta vólna, véghez is vitte. A' Gondviselés akarta tsakugyan, hogy ezen nagy bűn titokban és büntetetlen ne maradjon: sem tiztes hivatala, mellyet Schæffer folytatott, sem a' titkos útmód, mellyel a' büntette, ellent nem állhattak. A' gyilkosságnak helye felé való mentiben, majd minden szempillantaton eltéveztetete az útat, ábrázátjában elváltozott, szót alig tehetett, a' fogadósoknál a' kikhez útjában bétért, 's a' révélszagdánál a' ki a' Ré-

nusun által vitte, és mind azoknál a' kikkel szem-
betalálkozott, zavarodott elmét jelentő kérdései ál-
tal esmértette meg magát. Azonközben a' gyil-
kosság' híre is elterjedett; a' Politziai Biztosok vis-
gálódni kezdettek; minden jelek Schæfferre mú-
tattak; ötöt tehát a' Politziai előljárók elfogatták,
's az Itélőszéknek általadták. Az ólta, hogy a'
gyilkosság történt, Schæffer nem aludt, az ételt
utálja, a' lábai nem bírják, a' személyek, kiket
megölt szünetlen szemei előtt láttatnak lenni, és
ötöt rettenetes tekintetekkel kinozzák. — A' töm-
letzben leírta Schæffer a' maga élete béli történe-
teit, és azt kinyomtatás végett egy könyvnyomta-
tó barátjának ajánlotta. — Most már az megvis-
gáló Itélőszéknél van az ügye, és tsak a' megke-
gyelmezés' útján várja életben való maradha-
tasát.

Brüszszel, Dec. 9. dikén. Egy 15-tödfél
esztendőös leánka itten, a' nélkül, hogy férjhez ment
vólna, három egészséges fiú magzatokat szült a' vi-
lágra, kiknek ketteje szép fejér, a' harmadik pe-
dig oly fekete, mint akár melly szép Szeretsen.
A' történet híre szélyel futván, sok fő familiák
mennek a' betegágyas aszszony' látogatására, és
minnyájak, töllök' kitelhető módon bátoritják és
vizsztatlják. Az Országglószéknél is esedezni akar-
nak érette, hogy engedelmet és segedelmet nyer-
heffenek szegénynek.

Azon helyen Párisban, a' mellyen ennekelőt-
te a' Bastilla épülete állott, és a' mely eránt
1792 ben Jun. 27. dikén a' határozottatott, hogy ott
egy akkora kiterjedésű kerek piatz készittődjön,
a' mekkorát a' Bastilla fundamentoma befogott,
mostanában még egy más emlékeztető jegy is fog

felállíttatni. Meghatározottatott vala t. i. a' Respublica' 10. dik elztendejében, hogy a' Sequana és Oise vizeik egy oly kanális által foglaltassanak özfze, a' mellyen hajók evezzenek; a' mely intézethez már most azt is hozzá adta az Ország-lófzék, hogy az a' tó, vagy öböl (Bassin), a' melyben az ezen kanálison evező hajók kikötni vagy megállapodni fognak, Párisban ezen új piatzon légyen, 's ugyan ezen tóra néhány új utzák menyenek egyenesen. Ezen intézetnek tökéletességre való vitettetése, többre fog telni másfél milli-óknál.

A' mesterlegényekre nézve jeles Politziai rendelést adott ki a' Fr. Ország-lófzék: — „ Minden munkásnak, a' ki másnak dolgozik, lenni kell, úgy mond, fejer papirosból egy kis könyvnek. Stempel nem kívántatik rá, hanem tsak a' leveleinek kell számozva és paragraphizálva lenni. A' könyvet minden helységben a' Polgarmester adja ingyen. Az első levelen leg fellyül leszen a' Magistratus petsétje; azután következik a' mesterlegénynek születésehelyye, kereszt és vezeték nevei, egész személyes leirása, 's a' gazdájának neve, a' kinél dolgozik. A' mely legény ilyen könyv nélkül utazik, mint kerengő elfogattatik, 's meg büntettetik. Mikor a' legény egy gazdától máshoz megyen, az előbbeni gazda ebbe a' könyvbe tartozik béirni a' legényt illető szabad levelet, az ő elmene telének napját is feltévén. A' szabad-leveleknek úgy kell egymás után irattatni, hogy semmi köz ne maradjon közöttök, &c. &c.

P. D.